

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Égész évre . . . . . 48 K
Félévre . . . . . 24 K
Negyedévre . . . . . 12 K
Egy órára . . . . . 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-téren 1. sz. Telefonszáma: 2

MEGJELENIK MINDENNAP, VASAR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 136. szám.

Hétfő, június 17.

Megindult az olasz offenzíva.

A sajtószállítás jelentése.

Stockholm, június 17.

Többórás hatalmas tüzelőkészítés után tegnap reggel megkezdődött az olaszok által várt offenzívánk az egész délnyugati fronton a Piave torkolatától az Ortlerig.

Csapatunk sok helyen benyomultak az ellenség állásaiba, melyeket rohammal és elkeseredett küzdelemben elfoglaltak.

József főherceg csapatai a kilométernyire megdagadt Piavén több helyen kieroszakolták az átkelést és a tulsó parton széles fronton megvetették lábukat és elfoglalták a Montella hegyhát nagy részét.

A tiroli fronton az ellenség elkeseredett ellenállása dacára nem volt képes előrehaladásunkat megakadályozni. A Hét község fensikján igen nehéz hegyi terepen két kilométernyi mélységben tört nyertünk.

Az ellenség támadásai megghiusultak.

Offenzívánk bejelentése az olasz kamarában.

Zürich, június 17. Az olasz kamara szombati ülésén Orlando miniszterelnök zsufolt terem és karzatok előtt felszólalt és a következőket közölte:

Az ellenség ma hajnalban csaknem az egész fronton offenzívát kezdett. A módfelett heves ágyuzás hajnali három órakor kezdődött, hét órakor pedig a gyalogság támadása. Utolsó jelentéseink déli egy órától szólnak. Az olasz csapatok pompás ellentállást tanusítottak. (Az egész ház felállva tapsol és éljez.) A hatalmas csata komolysága nem tűri meg a dicsekvést, mert nem méltó a nemzet dicső jelleméhez. A kamara az érkező híreket komolysággal fogadja, azzal a komolysággal, amely bátor parancsnokságunkba és katonáinkba vetett bizalmunkra támaszkodik. Csak annyit mondhatok, hogy sohasem kételkedtem katonáink vitézségében és hűségében.

Ezután az elnök hangsúlyozta az érzelmeik egységességét, majd a megszállott terület egy képviselője Chiaredia kijelentette, hogy sohasem járulnának hozzá egy olyan békéhez, amely a jogos igényeket teljesen nem elégíti ki.

Az entente jelentések.

Róma, június 17. A Stefani ügynökség a hadseregparancsnokságtól este nyolc óráig beérkezett jelentéssel kapcsolatban ezt közli:

Orlando miniszterelnök szombaton este a harctéri helyzetet az olasz szenátus ülésén így ecsetelte:

A csata nagy erővel folyik, az ellenség nyomása a támadási arcvonal minden helyén Asiagótól a tengerig egyformán erős. Csapatunk vitéz ellentállása nem engedi meg, hogy az ellenség a föellenállási vonalat átlépje.

A csata folyamán több ellonséges osztagnak sikerült néhány mellékvonalat megszállni, de sikeres eredményes ellentámadással helyreállítottuk a rendet.

London, június 17. Az angol vezérkar jelentése az olasz frontról:

Szombaton hajnali 3 órakor megkezdődött az osztrák-magyar hadsereg ágyuzása a tengertől az Etschig.

A gyalogsági támadás egész napon át tartott.

Az angol arevonat négy osztrák hadtest támatta.

A jobb szárnyon a támadás kudarcot vallott. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett.

A balszárnyon 2500 yardnál szélesebb frontból az ellenségnek ezer yardnyit sikerült benyomnia.

Az ellenséget ezen a fronton egész nap lekötöttük. Súlyos veszteségeket szenvedett.

Róma, június 17. A olasz vezérkar jelenti:

Szombat hajnal óta nagy csata folyik az egész fronton. Az ellenség tüzérségi előkészítés után nagy hevességgel megkezdte a várt támadást. Oriási gyalogsági támadást vezetett az asiagói fensik keleti részén, a Brenta völgy háttérében és a Crapp hegyen lévő állásaink ellen.

Több helyen megkísérelte az ellenség a Piavén való átkelést.

Gyalogságunk pusztító hidegvérrel és vitéz ellentállással válaszolt az ellenség lökésére. Így csak kevés belső vonalat tudott az megzavarni. Néhány kötelékének sikerült a Piavén átkelnie.

Még aznapi ellentámadással sikerült feltartóztatni az előrenyomulást és visszafoglalni az átmenetileg kiürített állásokat.

A csata egész nap, éj folyamán is elkeseredetten tartott. Derék csapataink jól tartják magukat. Asiagónál harcban állunk az ellonséges gyalogsággal, amely átkelt a Piavén. Háromezer főnyi foglyot ejtettünk köztük 89 tisztet. 31 repülőgépet zsákmányoltunk.

Az olasz kamarát elnapolják?

Zürich, június 17. Az osztrák-magyar hadsereg offenzívája az olasz kamarában tegnap mély benyomást kelteit. Híre jár, hogy a kamara elnapolja üléseit.

A „Secolo“ írja: A csata óriási terjedelemben folyik. Az ellenség fő támadási célja, hogy megtalálja és megverje az olasz hadsereg főerőit.

A „Corriera della Sera“ szerint a kormány tudatára ébredt a helyzet komolyságának. **A háboru óta a legnagyobb csata indult most meg.**

Lemondott a bolgár kormány.

Szófia, június 17. Hivatalos. Radoszlavov miniszterelnök tegnap este átnyújtotta Ferdinánd királynak a kormány lemondását.

A király a lemondást elfogadta és megbizta az egyes minisztereket, hogy az új kormány megalakításáig az ügyeket tovább intézzék.

Vilmos császár jubileuma.

— Mi dönti el a háborut? —

Berlin, június 17. Vilmos császár 30 éves uralkodói jubileuma alkalmából Hindenburg vezértábornagy üdvözölte az uralkodót. A császár válaszában azt fejtegette, hogy Anglia beavatkozása zudította ránk a világháborut, amelyet **nem stratégiai harc fogja eldönteni, hanem két világnézet:** az egyik, ahol a jog, igazság és szabadság van és ez a német nézet, a másik nézet az angol-szász pénzuralmat jelenti. **A kettő közül valamelyiknek el kell buknia.**

5 gőzöst, 9 vitorlást sülyesztettünk el.

Berlin, június 17. Wolf-jelentés. Német és magyar-osztrák tenger-alattjárók a Földközi-tengeren 5 gőzöst és 9 vitorlást sülyesztettek el. Az elsülyesztettek között volt egy 9 ezer tonnás angol csapatszallító hajó is.

A mai tőzsde.

Budapest, jun. 17. Magyar Hitel 1295, Osztrák Hitel 887, Jelzálogbank 570, Leszámitoló 793, Agrárbank 942, Magyar Bank 935, Ingatlan —, Hazai 605, Gizella —, Államvasuti —, Forgalmi 630, Fabank 973, Közuti —, Urikány 835, Rima 1098, Schliek 498, Salgó 1150.

Buvárhajó-sikerek.

Berlin, június 17. Hivatalos.

Egyik buvárhajón az Atlanti Óceánon három gőzöst, közöttük az 18600 tonnás „President Lincoln” amerikai csapatszállító gőzöst elstülyesztette.

A „Lincoln” katonai állománya 40 tisztből és 650 tengerészből állott. Ezenkívül volt a hajón 20 tiszttel és legénység, akiket Amerikába akartak visszazállítani.

A hajó elstülyesztésénél valószínűleg elpusztult a legénységi állomány legnagyobbrésze.

Repülőátadás Páris ellen.

Páris, június 17. Havas-jelentés. Tegnap este ellenséges repülőgépek több helyen átrepültek vonalainkat és Páris irányában haladtak.

Párisban éjjel tizenegy órakor adták az első riadót, ekkorra jutottak a repülő a francia főváros fölé. A repülő bombákat dobtak le, miközben több meghalt és lényeges anyagi kár történt.

Az irországi zavargások.

London, június 17. Az irországi Ballygarban két kereskedelmi alkalmazott letartóztatása miatt a lakosság megtámadta a rendőroket, majd eltorlaszolták és drótakadályokkal elzárták, ezek azonban szuronyrohammal szétverték őket, miközben hatan megsebesültek.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése megindult olasz offenzívánkról.

16 ezer fogoly, 50 ágyú a zsákmány.

Budapest, június 16.

OLASZ HARCTÉR:

Hadseregeink szombaton délelőtt a Piave mentén és a Brentától két oldalt több órai tüzérségi tömegtüzelés után megtámadták az olaszokat és szövetségeseiket. Boroevič tábornok hadserege számos helyen kiküzdötte az átkeletet a megdagadt Piavén. Wurm vezérezredes hadtestei elkeseredett ellenállás leküzdése után a San Donna di Piave mellett és az oderzótrevisei vasut mindkét oldalán széles arevonalon elfoglalták az ellenséges állásokat.

József főherceg vezérezredes csapatai meglepésszerűen hatalmukba kerítették a Montelló keleti szegélyén a védelmi vonalakat és benyomultak erre a magaslati területre.

Schönburg herceg lovassági tábornokot hadtestének átkelése közben egy gránát megsebesítette. A Piave mentén beszállított foglyok száma tízezer. Eddig mintegy 50 zsákmányolt ágyúról tették jelentést.

A Brenta mindkét oldalán szintén sikerrel járt az első roham. Az ellenség erős oldaltámadását megtörve és az erdővel borított szakadékos hegység minden akadályát leküzdve, csapataink sok helyen egészen a harmadik ellenséges állásba nyomultak előre, miközben 6000 olasz, francia és angol fogoly maradt kezünkön. Az így elért előnyöket azonban csak részben tudtuk megtartani. A Brentától keletre a Raniero hegyet kénytelenek voltunk az ellenségnek tulerővel végrehajtott és oldalozó ágyutüzzel támogatott ellentámadásaival szemben ismét feladni. A Grappó északi lejtőjén azonban hiába intéztek az olaszok rohamot az ellenség első vonalait szivósan tartó zászlóaljaink ellen.

A Hétközség erdei zónájában ezredeink a szövetségeseink által már az előző napokon előkészített támadó csoporttal kerültek szembe, amelynek ellentámadása folytán az elfoglalt

terület egy részét újból kiürítettük. Rivánál Miksa főherceg őrnagy szakaszában elragadtuk az ellenségtől a Dassóaltót. Az Adamello területén kitűnően bevált hegymászó századaink rohammal elfoglalták a Cima di Caventót, mely alkalommal száz foglyot és 3 ellenséges ágyút szállítottak be.

ALBÁNIA:

Albániában június hó 14-én este visszavertük a franciáknak egy újabb támadását az Evoli-völgyben.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, június 16.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Lerristől délnyugatra és Bethunetól északra részleges angol támadásokat, amelyek alkalomával az ellenség Locoutól nyugatra benyomult legelső vonalainkba, közelharcban visszavertük. A harcvonal többi részén a gyalogsági tevékenység felderítő csatározásokra szorítkozott. A tüzérségi harc a Lystól északra, a Carpetól északra és a Sommetól két oldalt este feléledt.

A német trónörökös hadserege: Kisebb gyalogsági ütközetek a Noyontól északnyugatra levő harctéren. Az Aisnetől délre a fokozott harc tevékenység tovább tartott. A franciáknak Domaniers elleni erős támadásait a Domanierstől nyugatra emelkedő magaslaton intézett ellentámadással megghusítottuk. A Villers Cotterets-erdőben vonalaink ellen intézett támadás az ellenség nagy veszteségeivel összeomlott. Wenkhof hadnagy 34-ik légi győzelmet aratta.

Ludendorff.

A délnémetek néprajza.

A fővárosi sajtó szokatlan érdeklődéssel foglalkozik most a délmagyarországi németiséggel. Bleier Jakab, ki szintén délmagyarországi születésű s a német nyelv és irodalom rendes tanára a budapesti egyetemen, politikai szempontból mérlegeli a félmillióra menő svábság hazafias és kulturális értékét úgy a „Budapesti Szemlé”-ben, mint a német lapokba írott cikkeiben s abba egy német nyelvű monografia megírását proponálja, melyet a külföld s a mi svábaink is olvashatnak. A külföld okulásául, hogy alt-deutsch álmaiból kiábránduljon. A svábság azért, hogy gazdasági és kulturális értékének önértéke ébredjen s meggyőződjék arról, hogy a magyarság mindig becsülte és méltányolta feltétlenül megbízható szövetségét és hű támasztékát mindenben, ami hazafias, kulturális, de még demografias is, mert nyilvánvaló, hogy legkönnyebben a németből lesz a jó magyar, a nemzeti statisztikai gazdagodás így a németek csatlakozásán, beolvadásán mulik.

Nem is kellene írkat hajszozni, mert Szabó Oreszt dr. néprajzi könyvtárának I. kötete direkt a délmagyarországi németekről szól s javított és átdolgozott német kiadása régen kiadásra vár.

Ha a délmagyarországi sváboklakta megyék garantálnák e német könyv megjelenését, rövidesen minden sváb gazda házában kéznél lehetne a svábság muljáról, jelenéről, gazdasági és néprajzati állapotáról szóló német könyv. Tömeges aláírás leszállítaná a nyomási költséget, olcsón jutna kiki a Délmagyarországot egyaránt érdeklő német monografiához.

Azért mondom, hogy a délmagyarországi városok és megyék sváboklakta vidékén, mert Temes, Torontál s a Bácska megjelent megyei monografiái közlik a megyei németiség leírását, de összefoglaló módon, mint a harcos németiség külön varietása és gazdasági tényezője nincsen még a németiség ismertetve, kivált a haladó tudomány felfogásával és statisztikai új adatokkal.

Ez is oly eminens falusi thema, mely igen belevág a „Torontál”-tól megjavított falu védelme és fejlesztése programjába. Csak legyen, aki mozgassa a németek hazafias ügyét.

Dr. Cz. G.

HIREK

Kenyeret.

Ha figyelemmel kísérjük a közelmúlt eseményeit lehetetlen, hogy szemünkbe ne tűnjön az a sok keserűség és panasz, amelyik hol az egyik, hol a másik társadalmi osztálynak tolu az ajkára. Egyszer a vasutasok, postások jajdulnak fel, majd a birák tárják fel bajjaikat, utánuk a tanítók elégedetlen ezrei döngöttek a miniszterium kapuját. Valamennyien kenyeret kérnek.

De nemcsak a polgári társadalom van így. Igen fontos hadiérdek fűződik ahhoz, hogy a katonaság felmerülő hiányai tüstént pótoltsanak. Ez magyarázza meg a sokféle rekvirálást. Ezt a célt szolgálják a hadikölesönök. A míg tehát a hadikölesönökkel egyfelől biztosítjuk a hadsereg harc-képességét, addig másfelől alkalmat nyújtunk arra, hogy a felhalmozott és egybegyűlt kis- és nagytöke a háboru alatt is megtalálja a kellő kihasználási formát.

Az a pénz, amelyet a ládákban és harisnyákban tartogatnak vissza az eleven élet-től, a nemzet közgazdasága számára ép oly meddő értéktelenség marad, mint az ére a föld gyomrában, mint a földgáz, míg fel nem tárják. A hadikölesönök életre keltet-tek a harisnyákba dugott pénzeket és milliókkal bizonyították tőkegazdaságunkat, amelyről addig különben fogalmunk sem volt. Nemcsak a nagytőkést vonta be az állambiztosítókba, hanem járadékkötvénye révén az állam hitelezőjévé s annak egyik értékes támaszává tette a kistőkést is. Így ad a nép a hadikölesönökben kenyeret önmagának és a hadseregnek.

— **Városi közgyűlés.** Ma délután 3 órakor Nagybecskerek város képviselőtestülete rendes közgyűlést tartott a régi esküdtzéki teremben. A közgyűlésről lapunk holnapi számában közlünk tudósítást.

— **A Délmagyarországi Tanítóegyesület választmánya** Temesvárott június hó 26-án délelőtt 10 órakor a konviktusban rendkívüli gyűlést tart. Napirend a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A tanítóság társadalmi és anyagi helyzete. 3. Az egyesület konviktusaiban a jövő iskolai évben fizetendő díjak megállapítása. 4. A Temesvár-Gyárvaros, Fürdő-utca 6. sz. konviktusi épület megvételére vonatkozó ajánlatok feletti határozathozatal. 5. A fiókkörök működésének az előkészítése. 6. A tagsági díjak befizetésének a rendezése. Pancsova, 1918 június hó 12. Lambrecht Péter elnök. Maurer Mihály titkár.

— **Bourbon hercegnek mondja magát egy elfogott olasz hadnagy.** Budapestről táviratozza tudósítónk: A 164-ik olasz gyalogezrednek egy hadnagyát fogtuk el, aki Bourbon Espagne György pármái hercegnek mondja magát. Tízennyolc évesnek látszik. Ilyen nevű herceg nevét a góthai udvari almanachból nem lehet megállapítani, a mi udvari köreinkben is ismeretlen.

— **Felhívás a cséplőgéptulajdonosokhoz.** A cséplőgéptulajdonosokat a katonautóosztály még egyszer felhívja, hogy gépészeiket, fűtőket jelentsék be felmentés végett. Ha nyolc napon belül ez nem történik meg, a katonautóosztály hivatalból fog intézkedni, hogy fűtőket, gépészeket kapjanak a cséplőgéptulajdonosok.

— **Tilalom a késői burgonyára.** Az új burgonya kedvező makszimális ára a termelőköt az ország több vidékén nyereszke-désre készítette. A késői burgonyát már most kiszedik és az új burgonya makszimális árért, sőt ennél is magasabban hoz-zák forgalomba. A közlelmezési miniszter leirata érkezett a vármegye alispánjához, amely a késői burgonyának időelőtti fel-szedését a legsúlyosabb büntetések mellett

MODERN MOZI
Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Kedden, június 18-án fél 7 és fél 9 órakor.

Közkívánatra!

Napnyugat hercegnője

Vigjáték 4 felvonásban.

Főszereplő **Henny Porten.**

És a gyönyörű kísérelő műsor!

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, zsölye 1-50 K, I. hely 1-20 K, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

megtöltje. Ez a rendelet megakarja akadályozni, hogy a késői burgonyának idő előtti felhasználásából az ősszel leküzdhetetlen közlemezési nehézségek támadjanak.

— Szomaházy István, Karinthy Frigyes. Szép Ernő állandó munkatársai a *Színházi Életnek*, Ince Sándor népszerű hetilapjának, ők írták az e heti szám legérdekesebb cikkeit is. Képen és írásban gazdag és érdekes beszámoló van a legújabb színházi eseményekről. Kottamelléklet, *Ujhelyi* Nándor egyfelvonásosa, A bunda, *Lukács* Gyula cikke a toposai Kék róka-ról emelendők még ki a gazdag számból, melyet *Intim Pista* népszerű rovatok tarkítanak. A Színházi Élet e heti számának ára egy korona. Előfizetési ára egynegyedévre 8 kor. 30 fillér. Kiadóhivatal Erzsébet-körút 29.

— A harminc és felesek meg a nyolcadik hadikölesön. A magyar és az osztrák pénzügyminiszteriumok a hadseregőparancsnokság és a hadügyminiszterium hozzájárulásával elhatározták, hogy a 30.5 centiméteres mocsarakat, amelyek rohamra éretté tették Lüttichet és megnyitották az utat Görlljicénél Oroszország belsejébe, a nyolcadik hadikölesön propagandájának szolgálatába állítják. Két kiszolgált harminc és feleset, mely egyelőre nem szolgálatképes, előbb Ausztria, aztán Magyarország városaiiba fognak hozni, hogy jegyzési helyül szolgáljanak. A mocsarak minden városban legalább egy napig fognak maradni.

— A *Pesti Hírlap* új előfizetést hirdet az 1918-ik év második felére. Már szinte felesleges az olvasóközönség figyelmébe ajánlani, hiszen manapság intelligens ember nem élhet meg újságolvasás nélkül. A *Pesti Hírlap* méltán a legkedveltebb lapja a magyar közönségnek, mert a magyar nemzeti államért és a magyar kultúráért évtizeden át folytatott küzdelme s mindig független politikai magatartása megszerezte számára a legszelebb népretegek szeretetét. A *Pesti Hírlap* minden előfizetője ingyen kapja meg a *Pesti Hírlap* nagy képes Naptárát. A *Pesti Hírlap* előfizetési ára negyedévre 13.— korona, egy hónapra 4 korona 60 fillér.

— „A napnyugat hercegnője” reprize. A Star-filmgyár pazar kiállításban, csodaszép rendezésben a legkövetesebben készítette el ezen filmet, melyet holnap, kedden este, köz-kívánatra, ismét műsorára vett a Modern Mozi. A főszerepet a közismert moziművész, Henny Porten kreálja. A kitűnő színészek, a pompás rendezés garanciái a film nagy sikerének, melyet ezen vigjáték már a bemutatóján aratót. Jegyek már most előre válthatók az előadásra

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ABERT KÖZÜL A „TORONTAI” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

SZÍNHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Június 17. Hétfő: Kemény Lajos estéje. A *Tolvaj*. Henry Bernstein nagyhatású színműve Páratlan.)

Június 18. Kedd: *Szép Galathea*. Regényes operette 1 felvonásban *Kohut* Irma felléptével. Florenzi tragédia és a *Szerződés* egy felvonásosak. (Páros bérlet.)

Szerdán: páratlanban ugyanaz.

Kemény Lajos estéje. Szintársulatunk egyik letehetségesebb színészenek: *Kemény* Lajosnak ma van a bucsuestéje. *Henry* Bernstein nagyhatású drámájában, a *Tolvaj*-ban bucsuzik *Kemény* Lajos, aki 25 éve működik már a színpályán. A becskeréki közönség bizonyára meleg óvációban részesíti ma este az érdemes művészt.

A termésrendelet.

Két héttel Péter és Pál napja előtt végre kikerül a kormány ama rendelete, mely az 1918-ik termésről intézkedik és — amelyen hir szerint — a szombati minisztertanácson ejtették meg az utolsó simitásokat. Az ötödik háborus termést — mint több ízben jeleztük — rögtön az aratás után igénybeveszik és remélhető, hogy e radikális eljárás, továbbá a — mai auspiciumok szerint — az eddigieknél jobb hozam, nemkülönben a nagy importálhatóság a küszöbön levő gazdasági évben jelentékenyen megkönnyíti a közlemezést, úgy nálunk, mint Ausztriában.

A hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg a 2490. számú rendelet a buza, rozs, kétszeres, köles, tatárka, árpa és zab zár alá vételének, igénybevételek és feldolgozásának szabályozása tárgyában.

Az első szakasz kimondja a termés zár alá vételét a termelőnél. A második szakasz az aratásról és a cséplésről intézkedik és felhatalmazza a közlemezési minisztert az üzem kívül álló cséplőgépeknek térítés fejében való igénybevétele, továbbá a cséplésnek esetleg közerővel való foganatosítására. A harmadik szakasz megállapítja a termelőnek, valamint a cséplőgépbirtokosoknak bejelentési kötelezettségüket és a kötelező cséplőkönyvezetést. Messzemenő intézkedéseket tartalmaz e szakasz a leghatékonyabb ellenőrzésre nézve. A negyedik szakasz kimondja a közszükségleti célokra való igénybevételt, kivéve a termelő saját házi és gazdasági szükségletét. Jogosult a termelő termését az átvevő bizottsággal való leszámolás előtt is a H. T.-nek megvételre följánlani. Az 5. és 6. szakasz a termények átvételéről intézkedik. Az átvevő bizottság a cséplés befejezése után haladéktalanul köteles a termelővel elszámolni és a felesleg átvételéről intézkedni. A 25 mázsán aluli mennyiségek, valamint a veszélyeztetett tételek azonnal beszállítandók. A közlemezési miniszter a gabona tárolására szolgáló helyiségeket igénybe veheti. A terményeknek a legközelebbi állomásra való szállítása a termelőt terheli. A 7. szakasz a zab átvételét szabályozza. A következő: 8—15-ik szakaszok a házi és gazdasági szükségletre általános rendelkezéseket hoznak, de a termelő által visszatartható, ugyszintén a nem termelő által fogyasztható mennyiséget későbbi rendelet fogja szabályozni, valamint a gazdasági szükséglet részére feloldható, illetve beszerezhető mennyiséget.

A község területén nem termelők és részben termelők a hatóságától nyert beszerzési utalvány alapján a H. T.-től, de csakis 1918. szeptember 30-ig terjedő szükségletükre terményt vásárolhatnak. Az azután való vásárlások módzatait a közlemezési miniszter fogja megállapítani.

A 16—27. szakaszok a gabonaneműek ipari feldolgozására nézve intézkednek.

A 28—34. szakaszok a malmokra vonatkoznak, de azt, hogy a közfogyasztásra szánt

buza, rozs és árpa forgalombahozatala milyen feltételek mellett történhetik, külön rendelet fogja szabályozni. Igen részletesen van szabályozva a vámörles kérdése. A vámdij egy-ségesen 10 százalék, a darálás díja 8 százalé-ék az egész ország területén. A rendelet a kézidaralók tekintetében kimondja, hogy buzát, rozst és kétszerest kézidaralón sem saját magának, sem más részére feldolgozni nem szabad. Ezenkívül a kézidaráló forgalomba hozatalára nézve felhatalmaztatnak az illeté-kes miniszterek megfelelő rendelet kiadására.

A zárórendeletekben el van tiltva a buza, rozs, kétszeres, köles és tatárka állati fel-etetése.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelő-séget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejtethetlen drága nőm temetésén megjelenni és ezáltal is fájalmunkat enyhíteni kegyeskedtek, fogadják hálás köszönetünket.

Nagybecskerek, 1918 jun. 17.

Kiss István és családja.

Egy uriszoba garnitúra,
amely négy fauteuille,
egy diván, egy asztal és
egy sarokdivánból áll
eladó.

Bővebbet:

Demkó Vidornál
Megyeház-utca 805/4.

Az antalfalvai járás főszolgabírája.

2642—1918. kig. szám.

627.

Pályázati hirdetmény.

Ópáva községben nyugdíjazás folytán üresedésbe jött **községi I. segédjegyzői állásra**, esetleges választás folytán üresedésbe jövő **II. segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket, életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat és 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában megkivánt minősítésüket igazolvva **1918. évi július hó 1. napjáig** hivatalomhoz nyújtsák be.

Az elkésve érkezett kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állással következő javadalmazás jár:

- I. A községtől:
  1. Fizetés 1436 korona.
  2. Működési pótlék 560 korona.
  3. Ujabbban megállapított működési pótlék 374 korona.
  4. Lakbér 240 korona.
  5. Faátalány 336 korona.
  - Összesen 2946 korona.
- II. A z államkincstártól:
  6. állami fizetékieskiegészítés 164 korona.
  7. A segédjegyzőt illető háborus segély 1080 korona és a községtől 5 évenként 4-szer ismétlődő 100 korona korpótlék.

A választást **1918. évi július hó 5-én d. e. 9 órakor** fogom Ópáva község-házánál meg-ejteni.

Antalfalván, 1918. évi június hó 12-én.

Zsiross, főszolgabíró.

Megvételre keresek egy nagyobb családnak egy mozgó sparhertet.

Piking Jakab
Martinuzzi-utca.

635

619 **Járásbíró**

39 éves, nőtlen, keresztény, diplomás ügyvéd, a háboru után társulna jól menő ügyvédi irodához. Az illető ügyvéd lányát már most feleségül venné. Szívesen fogad más házassági ajánlatot is. Válasz „Felmentett” jeléggel, dupla borítékban a szerkesztőségbe kéretik.

K. u. k. Reservespital in Nagybecskerek. E. No. 3438. 620

Hirdetmény.

A nagybecskereki cs. és kir. tartalékkórház június hó 17-én reggel 8 órakor Szentkirály-utca 1352. sz. alatt 42 fejős kecskét és 24 gidát önkéntes árverés útján szándékozik eladni

Az árverés darabonként fog történni s lehetőleg csak oly egyéneknek adatnak el, kik a kecskéket önszükségetük fedezésére veszik.

Cs. és kir. kórházparancsnokság.

Jó házból egy fiut tanoncnak azonnali belépésre keresek.
Kölbig Jenő
„A fehér macskához.”

Egy Bajza-utcai ház kerttel szabad kézből azonnal eladó.

Közelebbi felvilágosítást nyújt **BOROS, Bajza-utca 25 szám.**

Tőrekvő

4 középiskolát végzett 21 éves keresztény, hadmentes fiatal ember, ki irodai teendőiben, gépirásban gyakorlott, szeszszakmában, borkezelésben teljesen jártas, nagyobb vidéki cégnél megfelelő állást keres.

604

Szíves megkereséseket „Tőrekvő 21” alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Eladó házak

Temesváron szép, modern, családi házak és bérházak előnyös realis alapon. Ingatlanokat igen előnyös áron közvetítik. Igen komoly vevőktől megbízásaim vannak.

Bővebbet csakis direkt vevőknek: **Temesvár Ev. Hattyu-u. 28. G. Csiki.**

545

Égetett mész

egész kocsirakományokban ab feladóállomás prompt szállítandó a legolcsóbb napiáron kapható

Kohn Adolf és Fia Temesvár-Gyárvaros. Telefon 229.

2100/rk 1918 sz.

Hirdetmény.

A Zöldség- és gyümölcsforgalmi intézőbizottság 84/1918. Ib. sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy a zöldség- és gyümölcssterményekért 1918. évi június hó 16-tól június hó 30-ig a következő legmagasabb árak követelhetők:

Termény neve:	Ára 100 kgként koronákban		Ára kgként fillérekben	
	termelőnél	nagykereskedőnél	fogyasztónak	
Kelkáposzta	70	106	126	
Fodros kel (uj cikk)	60	96	116	
Kalaráb levéllel, suly szerint	70	106	126	
Sárgarépa, 1 kötegben 10 darab, 100 köteg	20	28	1 köteg	34
Petrezselyem és pasztinák, 1 kötegben 10 db, 100 köteg	16	25	1	30
Zöldhagyma felényire vágott szárral, suly szerint	70	106		126
Zöld fokhagyma felényire vágott szárral (uj cikk), suly szerint	200	260		300
Zöldfokhagyma			1 db	14
Hónapos retek, 1 kötegben 10 drb, 100 köteg	12	20	1 köteg	24
Jánosnap barna retek, 1 kötegben 5 db, 100 köteg	16	25	1	30
Nagy barna nyári retek és fekete retek nagyság szerint 100 darab			1 db	14
Fejes-saláta, 100 fej	8-12	10-15	1 db	14-20
Kötöző és fodros (cukor) saláta (uj cikk) suly szerint	8	12	1 fej	16
Torma	50	80		100
Laboda	170	210		250
Sóska	40	66		80
Spárga, a) I. rendű	40	66		80
b) levesspárga	260	320		360
Zöldborsó a) hüvelyes	130	170		200
b) hüvely nélküli szemes	110	170		200
hüvely nélküli szemes				400
Zöldbab (vajbab, viaszbab)	200	260	1 liter	240
Főzőtök,	80	124		300
Ugorka	80	124		150
Csereesznye: a) lágy	150	210		250
b) ropogós befőzni való nagyszemű (uj cikk)	240	310		360
Meggy: a) kisszemű közönséges	150	210		250
b) nagyszemű (üveg, spanyol) uj cikk	250	320		380
Kajszinbarack (sárgabarack) I. rendű	180	250		290
II. rendű	120	170		210
Köszméte (egres)	100	150		180
Szamóca (földi eper): a) erdei	200	270		320
b) kerti (uj cikk)	240	320		360
Ribiszke (uj cikk)	180	250		290
Dió (zsák nélkül) a) vidéken	350	440		520
b) Budapesten		460		550
Dióbél (tisztasuly)	1500	1650		1770

Június 16-tól a korai burgonya métermázsájának ára 60 (hatvan) korona.

A fenti nagykereskedői és fogyasztói árak azon cikkekre nézve, amelyeknek legmagasabb árai már az előző felhavi időre is megállapítva voltak: 1918 június 19-től 1918 július 3-ig bezárólag számíthatók fel. Azon terményeknél, amelyek mint új cikkek a folyó gazdasági évben most először maximáltattak a nagykereskedői és fogyasztói ár 1918 június 16-tól 1918 július 3-ig bezárólag érvényes.

A nagykereskedői árakat csak azok számíthatják fel, akik teljesen elvégzik a következő nagykereskedői tevékenységet:

Az árunak a termelőktől való összevásárlása, feladó állomásra való szállítása, becsofolása, vasuti kocsiba való berakása, a szállítási igazolvány beszerzése és a kiállításakor fizetendő jutalék lerovása, a szállítás költségeinek fedezése, a súlyvesztés és a romlás kockázatának viselése, a rendeltetés helyén az áru kirakása, piacra vagy raktárba való befuvározása és a kiskereskedőknek kisebb tételekben való átadása.

Igényt tarthat a nagykereskedői árra a termelő is, ha a felsorolt feladatokat tényleg mind elvégezte. Ha a nagykereskedői teendőket többen végezték el, akkor a teljesített munka, a vállalt kockázat és a viselt költségek arányában osztandó meg azon különbözet, amely a termelői és a nagykereskedői ár között mutatkozik.

Az elárúsítók köteleztetnek, hogy az elárúsító-helyeken az ott eladásra kerülő zöldség-, főzelék- és gyümölcsstermények maximális kereskedői (fogyasztói) árait feltűnően és a vevők által hozzáférhető módon függesszék ki.

Aki a fent megállapított árnál magasabb árt követel, kihágást követ el s 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és 6 hónapig terjedhető elzárással fog megbüntettetni. Nagybecskerek, 1918. évi június hó 2-án.

Dr. DEÁK,
rendőrkapitány.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.